

ZEYTİN PAMUKLUKOŞNİLİ

Filippia oleae (Costa.)

(Hemiptera: Aphalaridae)

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Erginler ilk bakıldığında beyaz pamuksu bir görünümündedir. Ergin bu pamuksu tabaka altında bulunmaktadır. Oval ve yassı şekilde olup, 5-8 mm boyunda ve kiremit kırmızısı renktedir (**Şekil 87a,b**).

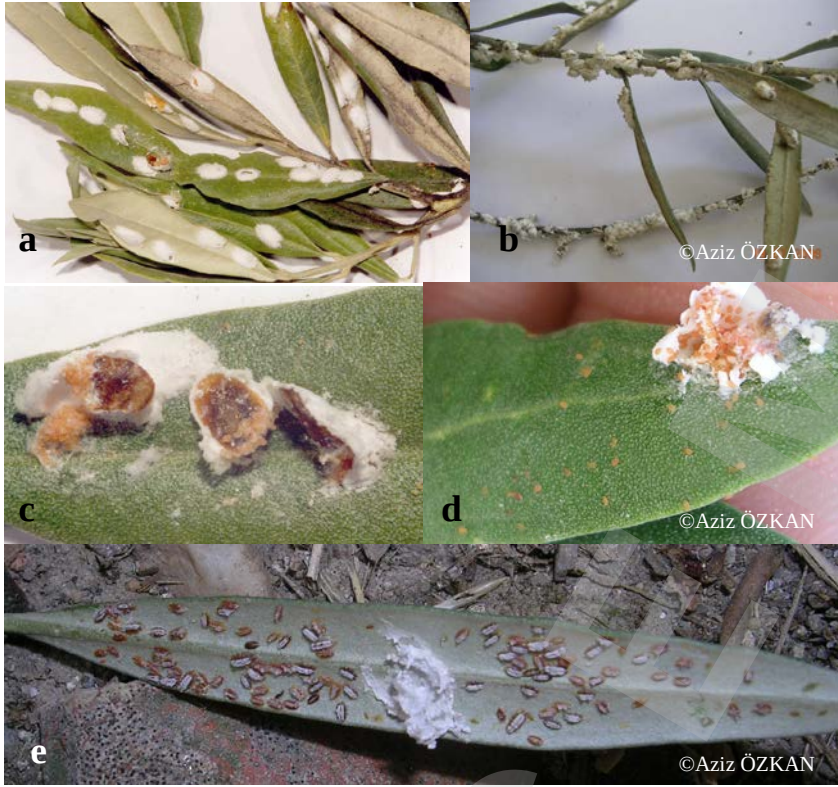
Yumurtalar elips şeklinde, açık renkte ve 0.5 mm kadar boydadır (**Şekil 87c**). Yeni çıkan larva 0.5–0.8 mm boyunda, yassı ve basık olup balmumu renktedir. Gelişme ile birlikte rengi kırmızılaşmaktadır (**Şekil 87d**).

Zararlı, kışı genç ergin dişi olarak yaprak altı ve sürgünlerde geçirmektedir. İlkbahara girerken yumurtlamaya başlamaktadır. Yumurtanın açılma süresi 20–30 gündür. Yumurta açılımı ile aktif larvalar görülmeye başlar (**Şekil 87d**). Birkaç gün hareketli olan larva kendini yapraklar arkasına tespit ederek burada beslenir (**Şekil 87e**). Larva 2 ay süren beslenmesi sırasında 1–2 kez yer değiştirmektedir. Bu süre sonunda vücut kenarlarında pamuklanma görülmektedir. Pamuklanma 10–15 gün sürmekte ve bu süre sonunda genç dişi durumuna geçmektedir. Bu dönemde tatlı madde salgılaması en yüksek düzeydedir. Mayıs ayı sonlarında ve haziran aylarında dişiler tekrar yumurtlamaya başlamakta ve 15–20 gün sonra çıkan larvalar yaprak ve sürgünlerde beslenerek kışa genç dişi olarak girmektedirler. Yılda 1–2 döl verir.

2. ZARAR ŞEKLİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Bitki özsuynunu emmek suretiyle ve salgıladıkları tatlımsı maddeyle fumajine neden olur. Yoğunluğunun fazla olduğu hallerde ağaçlarda genel bir zayıflama ve ince dal kurumaları görülmektedir.

Yurdumuzun zeytin yetiştirilen bütün bölgelerinde rastlanabilir.

Şekil 87. Zeytin pamuklu koşnili'nin ergin dişileri (a,b), dişi kabuğu altından çıkan yumurtaları (c), yaprak üzerinde gezinen hareketli larvalar (d) ve sabitlenen larvalar (e).

3. KONUKÇULARI

Ülkemizde tüm zeytin alanlarında yer yer görülmekte olup, genellikle bakımsız bahçelerde rastlanır ve tek konukçusu zeytindir.

4. DOĞAL DÜŞMANLARI VE ETKİNLİKLERİ

Parazitoiti:

Psyllaophagus euphyllurae Sil. (Hym.: Encyrtidae)

Predatörleri:

Chilocorus bipustulatus L. (Col.: Coccinellidae)

Exochomus quadripustulatus L. (Col.: Coccinellidae)

Deraeocoris delongrangi (Put.) (Hem.: Miridae)

Zararlı çok ender olarak görüldüğünden doğal düşmanların etkinlikleri bilinmemektedir.

5. MÜCADELESİ

5.1. Kültürel Önlemler

Zararlı genellikle yol kenarlarındaki zeytinliklerin etek dalları ve dip sürgünlerinde bulunmakta ve zarar yapmaktadır. Bunun için de tozlanmayı önleyen önlemler alınmalı, dip sürgünleri kesilmeli ve yoğunluğun az olduğu hallerde pamuklanma görülen dallarda budama yapılmalıdır.

5.2. Kimyasal Mücadele

Genellikle ilkbaharda özellikle Zeytin güvesine ve Zeytin pamuklubitine karşı yapılan ilaçlamalar zararlıyı baskı altına aldığından ayrıca kimyasal mücadelesine gerek yoktur.